

PÁLYAVASÚTI TERÜLETI IGAZGATÓSÁG
TERÜLETI FORGALMI OSZTÁLY
PÉCS

VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁS

**A Dombóvár – Vásárosdombó
állomások között telepített dinamikus kerékterhelés mérő
berendezés riasztási jelzése esetén követendő eljárásról és
adatainak felhasználásáról**

14310/2017/MAV

Hatálybalépés időpontja: 2017. év 07. hó 01. nap

Érvényes: hatálybalépéstől - visszavonásig

Készítette:

Miklós Csaba

Területi forgalmi szakértő

Jóváhagyta:

Németh Tibor

Területi Forgalmi Osztály
Osztályvezető

Módosítások előjegyzése

[illegible]

Tartalomjegyzék

Módosítások előjegyzése.....	2
Tartalomjegyzék.....	3
1. A Végrehajtási Utasítás célja, tartalma és kezelése.....	4
1.1 Az Utasítás célja:	4
1.2 Az Utasítás tartalmazza:	4
1.3 Az Utasítás kezelése:	4
2. Hatály és felelősség meghatározása	4
2.1 Az Utasítás hatálya	4
2.2 Az Utasítás kidolgozásáért és karbantartásáért felelős.....	4
3. Fogalmak meghatározása	4
3.1 Ellenőrzési pont	4
3.2 Dinamikus kerékterhelés mérő berendezés	5
3.3 Jelentő hely	5
3.4 Központi rendszerfelügyelet.....	5
3.5 Riasztás.....	5
3.6 Technológiai pont.....	5
4. Az utasítás leírása	5
4.1 Általános előírások	5
4.2 dinamikus kerékterhelés mérő berendezés riasztási határértékei	6
4.3 A közlekedés szabályozása.....	7
4.3.1 Általános előírások	7
4.3.2 Dinamikus kerékterhelés mérő berendezés riasztása esetén végrehajtandó intézkedések:	7
5. Záró rendelkezés.....	9

1. A Végrehajtási Utasítás célja, tartalma és kezelése

1.1 Az Utasítás célja:

A Végrehajtási Utasítás (továbbiakban: Utasítás) célja a MÁV Zrt. pályahálózat-működtető üzemeltetésében lévő Dombóvár – Vásárosdombó állomások között a 1632/1633 számú szelvényben lévő nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton telepített dinamikus kerékterhelés mérő berendezés riasztási jelzése esetén követendő eljárás meghatározása.

1.2 Az Utasítás tartalmazza:

Dombóvár – Vásárosdombó állomások között telepített dinamikus kerékterhelés mérő berendezés riasztási jelzése esetén teendő intézkedéseket, valamint az ellenőrző berendezésből származó adatok kezelése vonatkozó szabályokat.

Azokra az esetekre, amelyekre az Utasítás nem tartalmaz előírásokat, az F. 2. sz. Forgalmi Utasítás és az F. 2. sz. Forgalmi Utasítás Függelékeinek vonatkozó pontjai a meghatározók.

Az Utasítás szabályait valamennyi szolgálati helyen a helyi sajátosságok figyelembevételével készült Végrehajtási Utasítások rendelkezéseivel együtt kell betartani.

1.3 Az Utasítás kezelése:

A KÖFI Pécs forgalomirányító, a forgalmi vonalirányító, valamint az érintett állomások forgalmi szolgálattevői részére az Utasítás a MÁV Pályavasúti Intranet>Forgalom> Területi Igazgatósági szabályozás> Forgalom lebonyolítását szabályozó Végrehajtási Utasítások menüpont alatt elérhető.

2. Hatály és felelősség meghatározása

2.1 Az Utasítás hatálya

Az Utasítás személyi hatálya a dinamikus kerékterhelés mérő berendezés vonatkozásában kiterjed a KÖFI Pécs KÖFI III. forgalomirányítói és a forgalmi vonalirányítói szolgálati helyen valamint Dombóvár és Vásárosdombó állomáson a jelenlétes forgalmi szolgálat felvétele esetén a szolgálatot ellátó munkavállalókra, valamint a vonatokat közlekedtető vasúti társaságok munkavállalóira.

2.2 Az Utasítás kidolgozásáért és karbantartásáért felelős

A MÁV Zrt. Pályavasúti Területi Igazgatóság Területi Forgalmi Osztály vezetője.

3. Fogalmak meghatározása

3.1 Ellenőrzési pont

A pályamenti telepített jármű ellenőrző berendezés érzékelő elemeinek telepítési helye, ahol az áthaladó járművek vizsgálata történik.

A technológiai pont feladata:

MÁV Zrt. által nyújtott szolgáltatások keretén belül a menetvonal tulajdonos megrendelése alapján a szükséges intézkedések megtétele.

3.2 Dinamikus kerékterhelés mérő berendezés

A vasúti járművek kerékterhelésének, legfeljebb a pályára engedélyezett sebesség melletti mérésére szolgáló mérőberendezés, amely képes kimutatni, a kerekekre, illetve a tengelyekre jutó terhelés mértékét, az egyenetlen kerékterhelést (amelyet elmozdult rakomány, bizonyos hordmú/futómű hibák is okozhatnak), és bizonyos kerék-alakhibákat (pl.: keréklaposodás).

3.3 Jelentő hely

A pályamenti telepített dinamikus kerékterhelést mérő berendezés visszajelentő felületének megfigyelését, kiértékelését, riasztási esemény esetén a szükséges értesítések és intézkedések megtételét végző szolgálati hely.

3.4 Központi rendszerfelügyelet

A pályamenti telepített dinamikus kerékterhelést mérő berendezések működésének ellenőrzésére, a távolból módosítható paraméterek beállítására, távdiagnosztikára kialakított munkahely, amely a Műszaki felügyeleti és technológiai igazgatóság Technológiai Központban került elhelyezésre.

3.5 Riasztás

Az adott jármű ellenőrző berendezésnél meghatározott paraméterek közlekedő vasúti jármű által kedvezőtlen irányban történő (a vasúti közlekedés biztonságára, illetve a vasúti infrastruktúra állapotára kockázatot jelentő) túllépése esetén a jelentő helyen kiváltott figyelem felhívó jelzés. Egy adott berendezésnél több riasztási szint is lehetséges.

3.6 Technológiai pont

Az adott vonalszakasznál a vonattal kapcsolatosan szükséges technológiai intézkedések megtételére kijelölt szolgálati hely.

A technológiai pont feladata:

MÁV Zrt. által nyújtott szolgáltatások keretén belül a menetvonal tulajdonos megrendelése alapján a szükséges intézkedések megtétele.

4. Az utasítás leírása

4.1 Általános előírások

A pályamenti telepített dinamikus kerékterhelés mérő berendezés célja a MÁV Zrt. által üzemeltetett pályahálózaton közlekedő vasúti járművek bizonyos műszaki jellemzőinek menet közbeni ellenőrzése annak érdekében, hogy a vonatok és a vasúti infrastruktúra épségét veszélyeztető állapotokra figyelmeztessen, és elősegítse a vasúti közlekedés biztonsága érdekében szükséges döntések, intézkedések meghozatalát.

A pálya menti telepített dinamikus kerékterhelés mérő berendezések jelentőhelyeit olyan forgalmi szolgálati helyre kell telepíteni, ahol az érintett vonalszakaszon történő vasúti közlekedés időszakában folyamatos szolgálat van, a berendezések visszajelentéseinek megfigyelése, riasztások észlelése a jelző- és biztosítóberendezésekre általánosan alkalmazott feltételekkel megvalósítható.

A telepített visszajelentő felületek kezeléséhez, a visszajelentések, riasztások értelmezéséhez a gyártó által készített kezelési leírás alapján a Pályavasúti Területi Igazgatóság Pécs Területi Távközlő, Erősáramú és Biztosítóberendezési Osztálya 13110/2017/MAV sz. alatt Kezelési szabályzatot adott ki.

Dombóvár – Vásárosdombó állomások között elhelyezett dinamikus kerékterhelés mérő berendezés paraméterei:

Telepítés helye és egyben ellenőrzési pont: 1632+65 számú szelvény

Jelentő hely: Dombóvár állomás (térfőnöki iroda) és KÖFI Pécs

4.2 dinamikus kerékterhelés mérő berendezés riasztási határértékei

A dinamikus kerékterhelés mérő berendezésnél a riasztási határértékeket a vonalszakaszra megengedett tengelyterhelés függvényében helyszínenként kell az alábbi riasztási határértékek közül kiválasztani és a központi rendszerfelügyeletnek a rendszer adatok között rögzíteni.

A riasztások leírása:

R1: a kocsi/jármű átlagos tengelyterhelése a megadott értéknél nagyobb, de az R2-es riasztás határértékét nem haladja meg.

R2: a kocsi/jármű átlagos tengelyterhelése a megadott értéknél nagyobb, de az R3-as riasztás határértékét (maximális tengelyterhelés) nem haladja meg.

R3: a mért jármű bármelyik tengelyének terhelési értéke a megadott határértéket (maximális tengelyterhelés) meghaladja

R4: a jármű/kocsi terhelési aszimmetriája a megadott határértéket meghaladja. Az aszimmetria lehet:

kocsi jobb oldali – bal oldali terhelési aszimmetria

első - hátsó tengely aszimmetria

első - hátsó forgóváz aszimmetria

R4T: az egy tengelyen mért kerékterhelések (jobb - bal) eltérése meghaladja a megadott határértéket (tengelyterhelés aszimmetria)

R5: a tengelyterhelési diagram csúcs- és átlagértékének aránya (a vasúti pálya dinamikus csúcsterhelése) meghaladja a megadott értéket (pl. futómű hiba, laposodás).

A riasztási határértékek:

225 kN maximális tengelyterhelésű pályán:

R1: 23,5t

R2: 24,5t

R3: 25,5t

R4: kocsi jobb oldali – bal oldali terhelési aszimmetria: 31 %

első - hátsó tengely aszimmetria: 200 %

első – hátsó forgóváz aszimmetria: 300 %

R4T: adott tengelyen a jobboldali kerék és a baloldali kerék terhelésének aszimmetriája 60 % (tengelyterhelés aszimmetria)

R5: : kerékdiagnosztikai mérőszám 200-nál nagyobb.

4.3 A közlekedés szabályozása

4.3.1 Általános előírások

- Riasztási esemény esetén — a riasztás szintjének függvényében — a jelentő hely feladata a vonat közlekedésének szabályozása, a forgalmi vonalirányító tájékoztatása a riasztási eseményről, a riasztás szintjéről és a tett intézkedésekről.
- A riasztási eseményt annak az állomásnak kell kezelnie és a szükséges intézkedéseket megtennie, amely felé az adott vonat közeledik (illetve a rendellenesség észlelésekor közlekedett).
- **A jelentő hely által adott információk és a vonat ellenőrzésének szükséges módja szerint a technológiai pontként az alábbi szolgálati helyek kerültek kijelölésre:**
Páratlan számú vonatok esetén: Dombóvár állomás,
Páros számú vonatok esetén: Szentlőrinc állomás.
- Riasztási esemény esetén Dombóvár állomások forgalmi szolgálattevője illetve a KÖFI Pécs KÖFI III forgalomirányítója kötelesek a szükséges biztosítóberendezési kezelést végrehajtani.
- Riasztási eseményről Dombóvár állomás térfőnöke haladéktalanul köteles értesíteni Dombóvár állomás rendelkező forgalmi szolgálattevőjét.
- Riasztási eseményről a jelentő hely haladéktalanul köteles értesíteni a forgalmi vonalirányítót telefonon és a kinyomtatott riasztási adatlap megküldésével.
- A forgalmi vonalirányító köteles értesíteni a területi főüzemirányítót és egyúttal megküldeni a riasztási adatlapot.
- A területi főüzemirányító köteles értesíteni a riasztást okozó vonat menetvonal tulajdonosát telefonon és/vagy a riasztási adatlap megküldésével email-ban.
- Ha a vonatban lévő vasúti kocsik a riasztást követő megállítást és értesítést követően rendkívüli küldeményként, Rk engedéllyel továbbítható, akkor a korlátozás feloldásáig ezt a körülményt az engedélykérés, -adás során a hatályos F. 2. számú Forgalmi Utasítás vonatkozó előírásainak megfelelően közölni kell.
- A tett intézkedéseket és a járművizsgálat (ok) megállapításait a jelentő helyen a berendezés felügyeletét ellátó KÖFI forgalomirányító illetve a térfőnök (Dombóvár) a riasztási adatlap megfelelő rovatában köteles rögzíteni.
- Abban az esetben, ha a vasútvállalat a riasztási eseményről értesítve volt, a riasztás következtében megállított vonat csak a vasútvállalat által adott készre jelentés után közlekedtethető tovább.

4.3.2 Dinamikus kerékterhelés mérő berendezés riasztása esetén végrehajtandó intézkedések:

R1 riasztás esetén:

A páros számú vonat Vasárosdombó állomáson, vagy ha arra már nincs lehetőség, akkor Sásd állomáson meg kell állítani. (Kivéve, ha a vonatba sorozott kocsik/ 08, 63, 64, 65, 99 jelű tengelyterhelés túllépésére vonatkozó rendkívüli küldemény engedéllyel rendelkezik.) Páratlan számú vonat esetén Dombóvár állomáson kell megállítani. Az állomás átmenő fővágányára jelzőkezeléssel, a többi vonatfogadó fővágányra Hívójelzéssel, vagy élőszóval történő értesítéssel kell bejáratni. A vonatszemélyzetet az észlelt rendellenességről értesíteni kell.

Ha a vonatot Vasárosdombó állomáson állították meg, akkor a vonatszemélyzet részére Szentlőrinc állomásig adandó Írásbeli rendelkezés szövegmintája:

„1) Vasárosdombó és Szentlőrinc állomások között 65 típus tengelyterhelésre, valamint az általános érvényű egyéb küldeményre vonatkozó engedély alapján

továbbítja az engedélyezett tengelyterhelést meghaladó rendkívüli küldeményt(-eket).

2) Kitérőkön, kitérő irányban a megengedett legnagyobb sebesség 20 km/h.

3) ..... állomáson az átmenő és a közvetlenül mellettük fekvő fővágányok kivételével legfeljebb 20 km/h sebességgel közlekedhet.

4) ..... és ..... állomások között legfeljebb ..... km/h sebességgel közlekedhet.”

Az Írásbeli rendelkezés szövegmintában a kipontozott helyekre beírandó szövegrészek magyarázata:

- 4) a km/h előtt kipontozott helyre megengedett sebességértékként az adott berendezéshez a 65XXX/év számú aktuális engedélyben előírt értéket kell beírni.

Az érintett vonat részére kiállítandó Írásbeli rendelkezés szövegét a kiadott „Rk”engedély vagy annak hiányában a 65XXX/év vonalengedély alapján (Elérhetősége: MÁV Pályavasúti Intranet>Forgalom>Központi szabályozás>Forgalmi Üzemirányítás Rendkívüli küldemények engedélyei> Adott év> Átvételi engedélyek> MÁV Rk-65040_20xx (adott év) számú átvételi engedélyek közül a legfrissebb) az F.2. sz. Forgalmi Utasítás Függelékei 22. sz. Függelék 22.2.61. pontja alapján kell elkészíteni, és a KÖFI Vonali Végrehajtási Utasítás alapján kell kézbesíteni.

R2 és R3 riasztás esetén:

A vonatot az ellenőrzési pontot követő, vagy ha arra már nincs lehetőség, a következő állomáson meg kell állítani. (Kivéve, ha R2 riasztás esetén a vonatba sorozott kocsik/tengelyterhelés túllépésére vonatkozó egyedi rendkívüli küldemény engedéllyel rendelkezik.) Az állomás átmenő fővágányára jelzőkezeléssel, egyéb vonatfogadó fővágányra Hívójelzéssel, vagy éloszóval történő értesítéssel kell bejáratni. A menetvonal tulajdonost az észlelt rendellenességről a 4.3.1. pontban előírtak szerint értesíteni kell.

Amennyiben nem tehervonatnál vagy csak a vontatójárműnél (mozdonynak minősülő járműnél) jelentkezett az R1, R2, R3 riasztás, a vonat tovább közlekedhet, a vonat azonosító adatait a szükséges további intézkedések meghatározása céljából az uk.rk@mav.hu címre kell eljuttatni.

R4 és R4T riasztás esetén:

A közlekedő vonatot a legközelebbi lehetséges állomáson meg kell állítani és a 4.3.1. pontban előírtak szerint értesíteni kell a menetvonal tulajdonost. Ezenlőtnen keréktérhelés miatti riasztás esetén az adott vonatot egyenes irányú vágányúton (általában átmenő fővágányra) jelzőkezeléssel kell bejáratni. Amennyiben ez nem lehetséges, **a vonatszemélyzetet a rendelkezésre álló értekező berendezésen értesíteni kell az észlelt rendellenességről, és arról, hogy kitérő irányban legfeljebb 20 km/h sebességgel járhat be az állomásra.** A riasztást okozó jármű vizsgálatáról a menetvonal tulajdonosnak vagy megbízottja köteles gondoskodni, és annak eredményéről a forgalomszabályozót értesítenie kell.

R5 riasztás esetén:

A vonatot az ellenőrzési pontot követő, vagy ha arra már nincs lehetőség, a következő állomáson meg kell állítani. A menetvonal tulajdonost az észlelt rendellenességről értesíteni kell.

5. Záró rendelkezés

Egyebekben a 2/2017 (I.13. MÁV Ért. 2.) EVG sz. utasítása a pályahálózaton telepített jármű ellenőrző berendezések riasztási jelzése esetén követendő eljárásról és adatainak felhasználásáról, valamint a 13110/2017/MAV számú Kezelési Szabályzat Dombóvár – Vásárosdombó állomások között lévő ERDM240 Dinamikus kerékterhelés mérő rendszer kezelői felület előírásiban foglaltak szerint kell eljárni.